

Innst. 87 S

(2016–2017)

Innstilling til Stortinget fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen

Dokument 8:128 S (2015–2016)

Innstilling fra kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson om å gjøre ny campus for NTNU til en spydspiss for bærekraftsløsninger

Til Stortinget

Sammendrag

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen gjennom anbudskriterier og budsjettprioriteringer legge til rette for at den nye campusen på NTNU utvikles til en (Living-Lab) med løsninger for bygg, transport og annen infrastruktur som kan flytte forskningsfronten og utgjøre viktige nye bidrag til en grønn omstilling.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Christian Tynning Bjørnø, lederen Trond Giske, Martin Henriksen, Tone Merete Sønsterud og Marianne Aasen, fra Høyre, Henrik Asheim, Norunn Tveiten Benestad, Kent Gudmundsen og Kristin Vinje, fra Fremskrittspartiet, Lill Harriet Sandaune og Bente Thorsen, fra Kristelig Folkeparti, Anders Tyvand, fra Senterpartiet, Anne Tingelstad Wøien, fra Venstre, Iselin Nybø, og fra Sosialistisk Venstreparti, Audun Lysbakken, viser til representantforslaget, Dokument 8:128 S

(2015–2016), om å gjøre ny campus for NTNU til en spydspiss for bærekraftsløsninger.

Komiteen viser til regjeringens beslutning august 2015 om felles campus for NTNU og HiST på Gløshaugen i Trondheim, som skal være en såkalt bycampus. Dette er et stort, statlig byggeprosjekt som gir store muligheter til å utvikle løsninger for bygg, transport og annen infrastruktur som kan utgjøre viktige nye bidrag til en grønn omstilling.

Komiteen viser til at NTNU etter fusjonen vil være Norges største universitet, og at universitetet allerede har mange fremragende forskningsmiljøer som kan bidra til å utvikle nye og mer bærekraftige løsninger for fremtidens bygninger og arealer. Komiteen vil også vise til at Norges forskningsråd blant annet har tildelt NTNU midler til opprettelsen av senteret Zero Emission Neighbourhoods in Smart Cities (ZEN), hvor kommuner, næringsliv, myndighetsorgan og forskere samarbeider tett for å planlegge, utvikle og drifte områder uten klimagassutslipp. Forholdene ligger altså til rette på flere områder for å benytte campus som forskningsarena for gode bærekraftsløsninger.

Komiteen mener det er viktig at det offentlige går foran og tar i bruk fornuftige miljøløsninger i egne byggeprosjekter. Dette øker kunnskapen om framtidens bygg og bidrar til å utvide kunnskap og erfaring også i byggenæringen, noe som vil komme hele næringen til gode.

Komiteen mener arbeidet med bærekraftige løsninger på Campus NTNU kan bli et viktig bidrag til å skape nye grønne arbeidsplasser i byggevarerindustrien, for eksempel gjennom en satsing på bruk av trevirke og fornybar energiproduksjon.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Fremskrittspartiet,

partiet, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen legge til rette for at den nye campusen på NTNU utvikles med ambisiøse miljøløsninger inkludert bygningsmasse som produserer mer energi enn den bruker, utslippsfrie transportløsninger og annen infrastruktur som kan stimulere til både ny forskning og nye arbeidsplasser.»

Komiteens medlemmer fra Høyre og Fremskrittspartiet viser til at NTNU har en tydelig miljøambisjon for sin virksomhet, og universitetet har en egen fagekspertise på miljøområdet som skal benyttes for å finne de beste og mest bærekraftige løsningene for prosjekt campus NTNU. Det overordnede miljømålet for NTNU som institusjon lyder som følger:

«NTNU skal være et foregangsuniversitet som benytter kunnskap fra forskningen i egen praksis for å sikre en gjennomgående miljøforsvarlig virksomhet. Dette medfører at vi skal ha full oversikt over hvor stor miljøpåvirkning virksomheten har, og synliggjøre dette overfor ansatte, studenter og omverdenen. NTNU skal til enhver tid ha klare mål for hvordan miljøpåvirkningen skal reduseres».

Disse medlemmer har med bakgrunn i denne målsettingen store forventninger til at NTNU i samarbeid med departementet innfrir sitt overordnede miljømål når det gjelder prosjekt campus NTNU.

Komiteens medlemmer fra Venstre og Sosialistisk Venstreparti viser til at «Living-Labs» er en metodologi for brukerdrevet forskning og innovasjon for utvikling av nye produkter, tjenester og prosesser. Metodologien er i bruk på en rekke ulike forskningsfelter i Norge, blant annet på det velferdsteknologiske og det byggtekniske feltet. Metodologien er også kjent for NTNU gjennom ZEB Living Lab, som er et samarbeid mellom NTNU og SINTEF Byggforsk. Disse medlemmer viser til at det er mange eksempler på at det ikke holder å utvikle nye energigjerrige løsninger, men at løsningene må tas i bruk på riktig måte slik at de kutter utslipp og energibruk, og at det må utvikles et tilstrekkelig stort marked slik at løsningene kan brukes i stor skala. Disse medlemmer mener på denne bakgrunn at Living Lab kan være en god idé for utviklingen av ny campus for NTNU, men understreker at valg av metodologi bør være et faglig og ikke et politisk spørsmål.

Disse medlemmer viser til at de konkrete miljømålene i henhold til statsrådets svar

14. oktober 2016 til komiteen derimot er et politisk ansvar som vil bli gjenstand for politisk vurdering.

Disse medlemmer mener at prosjektet for utvikling av NTNU bør ha et mål om en plussenergi-campus, der campusen produserer mer energi enn den forbruker, medregnet energien som går til byggematerialer. Dette innebærer at det settes et mål for hele campus og ikke bare med en ambisjon per bygg. Disse medlemmer mener at en uttalt ambisjon om plussenergi eller nullutslipp for campus på NTNU ville passet svært godt med det arbeidet som gjøres på forskningssenteret ZEN.

Disse medlemmer mener videre at det bør settes et mål om nullutslipp fra transport på campus. I et byområde som det der ny campus for NTNU skal opprettes, vil det bety at gange, sykkel og dernest kollektivtransport må prioriteres foran privatbil i områdeplanlegging og i tilgjengelighet, og at campus bør bygges for nullutslippstransportløsninger.

Disse medlemmer konstaterer at bygningsmasse forbruker mye energi globalt, både direkte gjennom energibruk og indirekte gjennom materialbruk. En viktig nøkkel til å løse klimaproblemet ligger i å transformere bygningsmassen fra klimaproblem til klimaløsning. Her er det, etter disse medlemmers syn, spesielt viktig å få til en større forskningsinnsats og å få prøvd ut løsninger i praksis. En plussenergi-campus med null utslipp gir en stor mulighet for å utvikle en norsk næring som kan eksportere kompetanse, produkter og løsninger til andre land. På sikt vil plussenerginabolag med nullutslipp fra transport være et behov i alle verdens byer, og disse medlemmer mener at Norge har potensial til å gå foran i denne utviklingen.

Disse medlemmer mener at i utviklingen av ny campus må det gjennom anbudskriteriene sikres et nært samspill med forskningsmiljøene på NTNU, slik at nye tekniske og organisatoriske løsninger kan prøves ut og implementeres i campusutviklingen. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen, gjennom anbudskriteriene, sikre et nært samspill med forskningsmiljøene på NTNU, samt legge til rette for at den nye campusen på NTNU utvikles med ambisiøse miljøløsninger, inkludert bygningsmasse som produserer mer energi enn den bruker, utslippsfrie transportløsninger og annen infrastruktur som kan stimulere til både ny forskning og nye arbeidsplasser.»

Forslag fra mindretall**Forslag fra Venstre og Sosialistisk Venstreparti:***Forslag 1*

Stortinget ber regjeringen, gjennom anbudskriteriene, sikre et nært samspill med forskningsmiljøene på NTNU, samt legge til rette for at den nye campusen på NTNU utvikles med ambisiøse miljøløsninger inkludert bygningsmasse som produserer mer energi enn den bruker, utslippsfrie transportløsninger og annen infrastruktur som kan stimulere til både ny forskning og nye arbeidsplasser.

Komiteens tilråding

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råder Stortinget til

å gjøre følgende

vedtak:

I

Stortinget ber regjeringen legge til rette for at den nye campusen på NTNU utvikles med ambisiøse miljøløsninger inkludert bygningsmasse som produserer mer energi enn den bruker, utslippsfrie transportløsninger og annen infrastruktur som kan stimulere til både ny forskning og nye arbeidsplasser.

II

Dokument 8:128 S (2015–2016) – om Representantforslag fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson om å gjøre ny campus for NTNU til en spydspiss for bærekraftsløsninger – vedlegges protokollen.

Oslo, i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen, den 16. november 2016

Trond Giske

leder

Lill Harriet Sandaune

ordfører

